

gospodarske, obrtniške in narodne.

Izhajajo vsako sredo po celi poli. Veljajo v tiskarnici jemane za celo leto 4 gold., za pol leta 2 gold., za četrt leta 1 gold.; pošiljane po pošti pa za celo leto 4 gold. 60 kr., za pol leta 2 gold. 40 kr., za četrt leta 1 gold. 30 kr.

V Ljubljani v sredo 30. julija 1873.

Obsseg: Zakaj nektero popolnoma dorašeno drevó vendar ne rodi? — Kako se Nemčija boji Turške goveje kuge. — Kmetijski tabor v Zagorinah na Gorenskem. — Poročila o Matičnih zborih. — Jeremijada starega Slovenca. — Cerkvena svečanost pri starovercih na Bojancah in marsikaj družega. — Naši dopisi. — Novičar.

Gospodarske stvari.

Zakaj nektero popolnoma dorašeno drevó vendar ne rodi?

Tù je treba pogledati, kje da je zadržek?

Zadržek utegne biti v zemlji. Če je zemlja zlo pusta, da korenine živeža za rejo drevesa in sadú ne najdejo; ali če je njihov živež slab in reven, se vé da tako drevó ne more sadú imeti, kakor tudi žito ne, če je v pušči, in krava mleka ne, če je zastradana. Takemu drevesu se mora zemlja globoko okopati in zboljšati, to je, dobre prsti koreninam dati, da bodo več in boljšega živeža imele.

Če je pa zadržek v deblu, to je, če ima debelo, trdo skorjo, ali pa je tako v senci, da ga solnce vsega obsijati in mu lesa zadosti pregreti ne more. Tako drevo ne more sadú roditi, ali ga pa le na eni strani ima, na drugi pa ne; ker muzga ne teče enako po lesu, in tistega živeža, katerega po listu dobiva, s tistim, ki iz korenin pride, v rodovitnost ne združuje: takemu drevesu se kaj lahko pomaga, če se mu stara in mrtva suha koža čisto odrza, in se mu tiste veje, ktere mu najbolj senco delajo, vzamejo. Če je pa vse drevó v senci, se mu, če je mogoče, solnce dá, ako se namreč tisto iz pota spravi, kar mu senco dela.

Če je pa v vejah zadržek, to je, če jih je preveč, če so pregoste, da druga drugo zavezujejo in topé, da jih solnce pregreti ne more, in muzga komaj les in perje preživí: tako drevó se mora zlo obrezati in vse veje, ktere senco delajo, iztrebiti in se mu jih le toliko pustí, kolikor okó presodi, da je dosti in prav. Če po tem še roditi noče, se mu veje začetka kresnika vkrivé ali pa prevežejo, da je muzga malo zadržana, in da v les preveč ne žene, ampak sadnje popke delati mora, kakor se tudi šparoni z vinskimi mladikami delajo in vkrivé, da mladike k rodovitnosti prisilijo. Tudi se prisili drevó k rodovitnosti, če ima muzge preveč, da le v les žene in raste, če se mu pušča, to je, v kožo po deblu vreza naredí, ali le po eni ali pa po oboji strani, kakor je treba, da nekaj muzge zgubi.

Nerodovitnost od vremena se težko odvrne, ker vreme ni v naši oblasti. Mraz, suša, prevéliká moča, toča škoduje sadju. Že v popkih vreme sad lahko skazí. Tri tedne o kresu drevje v rasti počiva, muzga takrat ne žene v les, ampak popke dela za prihodnje leto, cvetne, lesne in listne. Če je takrat toplo in tiho vreme, da se muzga po vsem drevesu za kožo lahko zadosti spari in k rodovitnosti pripravna naredí, veliko cvetnih

popkov iz mladik požene, iz katerih bo prihodnje leto cvetje in sad. Če je pa takrat dolgo deževno in mrzlo, da se muzga spariti ne more, ali pa suša, da muzge manjka, drevó ne more cvetnih popkov narediti, ampak komaj slabe lesne in listne napravi, in pomladi ne bo ne cvetja ne sadú. Tega mi ne moremo odvrniti, razun suše, če takrat korenine polivamo; pa dobro je vendar že prej vedeti, če bo drugo leto sadje cvelo ali ne, da se vé staro sadje hraniti ali pa prodati.

Ravno tako se po vremenu tudi na drevji cvetje skazí, da sadú ni. Če drevje pred perjem cvetje pokáže, bo odpadlo, ker nima tistega potrebnega živeža, katerega po listji ali perji dobiva. Tako cvetje se ne more zadosti izgoditi in na lesu vrasti. Tako češnje, češplje, ki vsako leto cvetó, pa malokdaj v perji, malokdaj obrodé. Če se tako drevje kakih 8 do 10 dni prej okoli korenin okopá in z brinjevimi ali pa smrekovimi vejami ali snegom ali ledom ali blatom korenine pokrijejo, se razcvetenje zadrži tudi skoraj toliko dní; med tem se začno lesni in listni popki razvijati, in drevó cvete potlej v perji. Pa ne yem, če bi to vselej in povsod gotovo pomagalo. — Če bi sadje preveč cvelo, bi ga tudi malo ostalo. Pomaga, če se takrat takemu drevesu korenine zalivajo in prej v taki vodi živalski ostanke, kosti, parklji, rogovi, usnjevi zrezki itd. kuhajo. — Če ob sadnem cvetju dežuje, da rodivni prah v dno sadnega ploda pastí ne more in ga tudi čbelice ne prenesó, se cvetje skazí. Pomaga, če se drevó včasí pomaja.

Gospodarske novice.

Kako se Nemčija boji Turške goveje kuge.

Nemški zavezni svét (Bundesrath) je za to, da se odvrne Turška goveja kuga od Nemčije, sklenil sledeče:

1. Velika siva goveda iz Galicije (Poljskega), Bukovine in Ogerskega se za zdaj nikakor ne smejo niti pripeljati v Nemčijo niti peljati skozi Nemčijo.

2. Pa tudi druga goveja živina iz Avstrije in Ogerskega za zdaj ne sme niti v Nemčijo niti skozi Nemčijo, ako ni po gosposkinih spričalih dokazano: a) da je najmanj 30 dni pred odhodom na Nemško bila zunaj Galicije, Bukovine, Ogerskega, Erdeljskega, Hrvaškega in Slavonskega; b) da tam, kjer je živina zadnji čas bila, pa tudi 35 kil. v okolici ni goveje kuge in da se tudi ni peljala skozi okužene kraje; c) da je živina pred vstopom čez mejo Nemško preiskovana bila od uradnega živinozdravnika in za zdravo spoznana.